

سمند سرخ صاعقه

موسیقی و بیان در شعر شاعران انقلاب و دفاع مقدّس

نویسنده: علی اریابی

سرشناسه : اربابی، علی، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور : سمند سرخ صاعقه : موسیقی و بیان در شعر شاعران انقلاب اسلامی/
نویسنده علی اربابی.
مشخصات نشر : تهران: موزه دفاع مقدس تهران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۴۸۸ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۴-۳۰-۲
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : شعر انقلابی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع : Revolutionary poetry -- ۲۰th century -- History and criticism
موضوع : شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع : Persian poetry -- ۲۰th century -- History and criticism
شماره افزوده : موزه دفاع مقدس تهران
رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ اس ۸۱۱/الف ۴ PIR۳۸۱۱
رده بندی دهکده : ۸۱۱/۶۲۰۹
شماره کتابشناختی ملی : ۵۴۸۶۵۶۰

نام کتاب: سمند سرخ صاعقه موسیقی و بیان در شعر شاعران انقلاب و دفاع مقدس

نویسنده: علی اربابی

ناشر: انتشارات موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

صفحه‌آرایی: علیرضا زمانی

طرح جلد: امیرحسین نبی

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۴-۳۰-۲

نشانی: میدان ونک - بزرگراه شهید حقانی، خیابان سرو، جنب مترو حقانی، موزه انقلاب

اسلامی و دفاع مقدس - تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۵۷۰۲۰

فهرست

۱۱۳	۲-۱-۳. مجاز	۱۱	سخن ناشر
۱۱۴	۲-۳-۴. کنایه	۱۳	مقدمه
۱۱۵	۲-۴-۱. فاطمه راکعی		فصل اول: موسیقی بیرونی شعر
۱۱۵	۲-۴-۱. انواع تشبیه	۱۷	موسیقی بیرونی
۱۲۲	۲-۴-۲. استعاره	۲۰	۱-۱. سید سبزواری
۱۲۴	۲-۴-۳. مجاز	۲۷	۲-۱. طاهر صفارزاده
۱۲۴	۲-۴-۴. کنایه	۲۸	۳-۱. علی مرادوی گرماردی
۱۲۵	۲-۵-۱. نصرالله مردانی	۳۳	۴-۱. فاطمه راکعی
۱۲۶	۲-۵-۱. انواع تشبیه	۳۶	۵-۱. نصرالله مردانی
۱۲۵	۲-۵-۲. استعاره	۴۲	۶-۱. علی معلم دامغانی
۱۴۰	۲-۵-۳. مجاز	۴۵	۷-۱. قادر طهماسبی
۱۴۱	۲-۵-۴. کنایه	۴۸	۸-۱. پرویز بیگی حبیب‌آبادی
۱۴۱	۲-۶-۱. علی معلم دامغانی	۵۱	۹-۱. سید حسن حسینی
۱۴۲	۲-۶-۱. انواع تشبیه	۵۴	۱۰-۱. احمد عزیزی
۱۴۷	۲-۶-۲. استعاره	۵۵	۱۱-۱. قیصر امین‌پور
۱۵۰	۲-۶-۳. مجاز	۵۸	۱۲-۱. سلمان هراتی
۱۵۰	۲-۶-۴. کنایه	۶۴	۱۳-۱. علیرضا قزوه
۱۵۱	۲-۷-۱. قادر طهماسبی		۱۴-۱. موسیقی بیرونی اشعار عاشورایی شاعران انقلاب و
۱۵۲	۲-۷-۲. انواع تشبیه	۶۹	دفاع مقدس
۱۵۷	۲-۷-۳. استعاره		فصل دوم: موسیقی معنوی شعر
۱۶۱	۲-۷-۴. مجاز	۷۳	موسیقی معنوی
۱۶۱	۲-۷-۴. کنایه	۷۳	۱-۲. صور خیال
۱۶۳	۲-۸-۱. پرویز بیگی حبیب‌آبادی	۷۴	۱-۲-۲. حمید سبزواری
۱۶۳	۲-۸-۱. انواع تشبیه	۷۴	۱-۲-۲. تشبیه
۱۶۷	۲-۸-۲. استعاره	۷۷	۱-۲-۲. انواع تشبیه
۱۶۹	۲-۸-۳. مجاز	۸۸	۱-۲-۲. استعاره
۱۶۹	۲-۸-۴. کنایه	۹۳	۱-۲-۲. مجاز
۱۷۰	۲-۹-۱. سید حسن حسینی	۹۴	۱-۲-۲. کنایه
۱۷۱	۲-۹-۱. انواع تشبیه	۹۷	۲-۱-۲. طاهره صفارزاده
۱۸۰	۲-۹-۲. استعاره	۱۰۱	۲-۲-۱. استعاره
۱۸۴	۲-۹-۳. مجاز	۱۰۱	۲-۲-۱. مجاز
۱۸۴	۲-۹-۴. کنایه	۱۰۲	۲-۲-۱. کنایه
۱۸۵	۲-۱۰-۱. احمد عزیزی	۱۰۲	۳-۱-۲. علی موسوی گرماردی
۱۸۶	۲-۱۰-۱. انواع تشبیه	۱۰۳	۳-۱-۲. انواع تشبیه
۱۹۲	۲-۱۰-۲. استعاره	۱۱۰	۳-۱-۲. استعاره

۲۳۹	۱-۲-۱-۱۰-۳. مجاز	۱۹۶	۲-۲-۳-۹. لف و نشر
۲۳۹	۱-۲-۱-۱۰-۴. کنایه	۱۹۶	۲-۲-۴-۴. فاطمه راکعی
۲۳۹	۱-۲-۱۱-۱. قیصر امین پور	۱۹۷	۲-۲-۴-۱. اغراق
۲۴۰	۱-۲-۱۱-۱. انواع تشبیه	۱۹۸	۲-۲-۴-۲. تلمیح
۲۴۰	۱-۲-۱۱-۲. استعاره	۲۰۲	۲-۲-۴-۳. تناسب
۲۴۰	۱-۲-۱۱-۳. مجاز	۲۰۵	۲-۲-۴-۴. ایهام
۲۴۰	۱-۲-۱۱-۴. کنایه	۲۰۵	۲-۲-۴-۵. تضاد
۲۴۱	۱-۲-۱۲. سلمان هراتی	۲۰۶	۲-۲-۵-۵. نصرالله مردانی
۲۴۱	۱-۲-۱۲-۱. انواع تشبیه	۲۰۶	۲-۲-۵-۱. اغراق
۲۴۲	۱-۲-۱۲-۲. استعاره	۲۱۱	۲-۲-۵-۲. تلمیح
۲۴۳	۱-۲-۱۲-۳. مجاز	۲۱۲	۲-۲-۵-۳. تناسب
۲۴۳	۱-۲-۱۲-۴. کنایه	۲۱۳	۲-۲-۵-۴. ایهام
۲۴۴	۱-۲-۱۳. عبیرضا قزوین	۲۱۴	۲-۲-۵-۵. تضاد
۲۴۴	۱-۲-۱۳-۱. انواع تشبیه	۲۱۵	۲-۲-۶-۶. علی معلم دامغانی
۲۴۴	۱-۲-۱۳-۲. استعاره	۲۱۹	۲-۲-۶-۱. اغراق
۲۴۴	۱-۲-۱۳-۳. مجاز	۲۲۱	۲-۲-۶-۲. تلمیح
۲۴۶	۱-۲-۱۳-۴. کنایه	۲۲۲	۲-۲-۶-۳. تضاد
۲۴۷	۲-۲. بدیع معنوی	۲۲۳	۲-۲-۶-۴. پارادوکس
۲۴۷	۱-۲-۲. حمید سبزواری	۲۲۳	۲-۲-۶-۵. تنسيق الصفات
۲۴۷	۱-۲-۲. اغراق	۲۲۴	۲-۲-۶-۶. حس آمیزی
۲۴۷	۲-۲-۲. تلمیح	۲۲۶	۲-۲-۶-۲. قادر طهماسبی
۲۴۷	۲-۲-۳. تناسب	۲۳۱	۲-۲-۷-۱. اغراق
۲۴۸	۲-۲-۴. ایهام	۲۳۱	۲-۲-۷-۲. تلمیح
۲۴۸	۲-۲-۵. پارادوکس	۲۳۲	۲-۲-۷-۳. تناسب
۲۴۹	۲-۲-۶. تضاد	۲۳۳	۲-۲-۷-۴. ایهام
۲۴۹	۲-۲-۷. تنسيق الصفات	۲۳۴	۲-۲-۷-۵. تضاد
۲۴۹	۲-۲-۸. استثنای منقطع	۲۳۴	۲-۲-۷-۶. پارادوکس
۲۵۰	۲-۲-۸. طاهره صفارزاده	۲۳۵	۲-۲-۷-۷. تلمیح
۲۵۰	۲-۲-۹. تلمیح	۲۳۵	۲-۲-۸-۸. پرویز بیگی جهرمی
۲۵۰	۲-۲-۹. تناسب	۲۳۵	۲-۲-۸-۱. اغراق
۲۵۰	۲-۲-۹. ایهام	۲۳۶	۲-۲-۸-۲. تلمیح
۲۵۰	۲-۲-۹. تضاد	۲۳۶	۲-۲-۸-۳. تناسب
۲۵۱	۲-۲-۹. تنسيق الصفات	۲۳۶	۲-۲-۸-۴. تضاد
۲۵۱	۲-۲-۱۰. علی موسوی گرمارودی	۲۳۶	۲-۲-۹-۹. سید حسن حسینی
۲۵۱	۲-۲-۱۰. اغراق	۲۳۶	۲-۲-۹-۱. اغراق
۲۵۲	۲-۲-۱۰. تلمیح	۲۳۷	۲-۲-۹-۲. تلمیح
۲۵۳	۲-۲-۱۰. تناسب	۲۳۷	۲-۲-۹-۳. تناسب
۲۵۴	۲-۲-۱۰. ایهام	۲۳۸	۲-۲-۹-۴. ایهام
۲۵۴	۲-۲-۱۰. تضاد	۲۳۸	۲-۲-۹-۵. تضاد
۲۵۴	۲-۲-۱۰. استثنای منقطع	۲۳۸	۲-۲-۹-۶. پارادوکس
۲۵۴	۲-۲-۱۰. تنسيق الصفات	۲۳۹	۲-۲-۹-۷. تنسيق الصفات
۲۵۵	۲-۲-۱۰. حس آمیزی	۲۳۹	۲-۲-۱۰. احمد عزیزی

۲۹۵	۱-۴-۱-۳. احمد عزیزی	۲۵۵	۲-۱۰-۲-۲. اغراق
۲۹۷	۱۱-۴-۱-۳. قیصر امین پور	۲۵۵	۲-۱۰-۲-۲. تلمیح
۲۹۸	۱۲-۴-۱-۳. علیرضا قزوه	۲۵۶	۳-۱۰-۲-۲. تناسب
۲۹۹	۵-۱-۲. روش تکرار	۲۵۷	۴-۱۰-۲-۲. ابهام
۲۹۹	۱-۵-۱-۳. تکرار صامت (هم حروفی)	۲۵۷	۵-۱۰-۲-۲. تضاد
۳۰۰	۱-۵-۱-۳. حمید سبزواری	۲۵۷	۶-۱۰-۲-۲. پارادوکس
۳۰۱	۲-۱-۵-۱-۳. طاهره صفارزاده	۲۵۷	۷-۱۰-۲-۲. تنسيق الصفات
۳۰۲	۳-۱-۵-۱-۳. علی موسوی گرمارودی	۲۵۷	۸-۱۰-۲-۲. تجاهل العارف
۳۰۲	۴-۱-۵-۱-۳. نصرالله مردانی	۲۵۸	۱۱-۲-۲. قیصر امین پور
۳۰۳	۵-۱-۵-۱-۳. علی معلم دامغانی	۲۵۸	۱۱-۲-۲. اغراق
۳۰۴	۶-۱-۵-۱-۳. قادر طهماسبی	۲۵۸	۱۱-۲-۲. تلمیح
۳۰۴	۷-۱-۵-۱-۳. پرویز بیگی حبیب آبادی	۲۵۹	۲-۲-۲. ۳-۱۰-۲-۲. سب
۳۰۴	۸-۱-۵-۱-۳. سید حسن حسینی	۲۵۹	۱۱-۲-۲. تضاد
۳۰۵	۹-۱-۵-۱-۳. احمد عزیزی	۲۵۹	۵-۱۱-۲-۲. ارادوکس
۳۰۶	۱۰-۱-۵-۱-۳. قیصر امین پور	۲۵۹	۶-۱۱-۲-۲. استثنای منقطع
۳۰۶	۱۱-۱-۵-۱-۳. سلمان هراتی	۲۵۹	۸-۱۱-۲-۲. تنسيق الصفات
۳۰۷	۲-۵-۱-۳. هم صدایی	۲۶۰	۱۲-۲-۲. سلمان هراتی
۳۰۸	۳-۵-۱-۳. تکرار واژه	۲۶۰	۱-۱۲-۲-۲. تناسب
	فصل چهارم : موسیقی درونی شعر	۲۶۰	۲-۱۲-۲-۲. تضاد
۳۲۱	۴. موسیقی کناری	۲۶۱	۳-۱۲-۲-۲. پارادوکس
۳۲۱	۱-۴-۱. قافیه	۲۶۱	۴-۱۲-۲-۲. استثنای منقطع
۳۲۲	۱-۴-۱. حمید سبزواری	۲۶۱	۵-۱۲-۲-۲. تنسيق الصفات
۳۲۲	۱-۴-۱-۱. قافیه بدیعی	۲۶۱	۱۳-۲-۲. علیرضا قزوه
۳۲۳	۲-۴-۱. تجنیس	۲۶۱	۱-۱۳-۲-۲. تلمیح
۳۲۴	۳-۴-۱. دافیتین	۲۶۱	۲-۱۳-۲-۲. تناسب
۳۲۵	۴-۴-۱. عیون	۲۶۱	۳-۱۳-۲-۲. تضاد
۳۲۷	۱-۴-۱-۱. واکه‌های مشتک و ازگان قافیه	۲۶۲	۴-۱۳-۲-۲. تجاهل العارف
۳۲۳	۶-۴-۱-۱. قافیه		فصل سوم: موسیقی درونی شعر
۳۳۳	۷-۴-۱-۱. قافیه آغاز	۲۶۵	۱-۳. موسیقی درونی
۳۳۴	۸-۴-۱-۱. نوع واژه‌های قافیه	۲۶۵	۱-۱-۳. روش هماهنگ‌سازی یا تسجیع
۳۳۷	۹-۴-۱-۱. قافیه فارسی / عربی	۲۷۲	۲-۱-۳. روش تسجیع در سطح کلام
۳۳۸	۲-۴-۲. ردیف	۲۷۸	۳-۱-۳. روش تجنیس
۳۳۹	۱-۲-۲-۴. انواع ردیف	۲۷۹	۴-۱-۳. انواع جناس
۳۴۲	۲-۲-۲-۴. ردیف‌های ترکیبی (مركب)	۲۷۹	۱-۴-۱-۳. حمید سبزواری
۳۴۴	۳-۲-۱-۴. کوتاهی و بلندی ردیف	۲۸۴	۲-۴-۱-۳. طاهره صفارزاده
۳۴۵	۴-۲-۱-۴. ردیف فارسی-عربی	۲۸۵	۳-۴-۱-۳. علی موسوی گرمارودی
۳۴۶	۵-۲-۱-۴. کارکرد زیبایی‌شناختی قافیه و ردیف	۲۸۷	۴-۴-۱-۳. فاطمه راکعی
۳۴۹	۶-۲-۱-۴. حاجب	۲۸۸	۵-۴-۱-۳. نصرالله مردانی
۳۵۰	۲-۴. طاهره صفارزاده	۲۸۹	۶-۴-۱-۳. علی معلم دامغانی
۳۵۰	۱-۲-۴. قافیه	۲۹۲	۷-۴-۱-۳. قادر طهماسبی
۳۵۰	۱-۲-۲-۴. قافیه متجانس	۲۹۳	۸-۴-۱-۳. پرویز بیگی حبیب آبادی
۳۵۱	۲-۲-۲-۴. انواع قافیه	۲۹۴	۹-۴-۱-۳. سید حسن حسینی

۳۸۲	۴-۲-۵-۴	ردیف فارسی - عربی	۳۵۱	۳-۱-۲-۴	عیوب قافیه
۳۸۲	۳-۵-۴	کارکرد زیبایی شناختی قافیه و ردیف	۳۵۱	۴-۱-۲-۴	حاجب
۳۸۴	۶-۴	علی معلم دامغانی	۳۵۱	۲-۲-۴	ردیف
۳۸۴	۱-۶-۴	قافیه	۳۵۱	۱-۲-۲-۴	انواع ردیف
۳۸۴	۱-۱-۶-۴	قافیه متجانس	۳۵۲	۳-۲-۴	کارکرد زیبایی شناختی قافیه و ردیف
۳۸۵	۲-۱-۶-۴	ذوقافیتین	۳۵۲	۳-۴	علی موسوی گرمارودی
۳۸۶	۳-۱-۶-۴	عیوب قافیه	۳۵۲	۱-۳-۴	قافیه
۳۸۶	۴-۱-۶-۴	واک‌های قافیه	۳۵۲	۱-۲-۳-۴	قافیه متجانس
۳۸۷	۵-۱-۶-۴	نوع قافیه	۳۵۳	۲-۲-۳-۴	عیوب قافیه
۳۸۸	۶-۱-۶-۴	قافیه فارسی / عربی	۳۵۴	۳-۲-۳-۴	انواع واک قافیه
۳۸۹	۲-۶-۴	ردیف	۳۵۵	۴-۲-۳-۴	نوع قافیه
۳۸۹	۱-۲-۶-۴	انواع ردیف	۳۵۷	۵-۲-۳-۴	قافیه فارسی / عربی
۳۹۶	۷-۴	قادر طهماسبی	۳۵۸	۳-۲-۴	ردیف
۳۹۶	۱-۷-۴	قافیه	۳۵۸	۱-۳-۳-۴	انواع ردیف
۳۹۶	۱-۱-۷-۴	قافیه متجانس	۳۵۹	۲-۳-۳-۴	ردیف ترکیبی
۳۹۷	۲-۱-۷-۴	عیوب قافیه	۳۵۹	۳-۳-۳-۴	ردیف از نظر کوهی و لای
۳۹۸	۳-۱-۷-۴	رذ القافیه	۳۶۰	۴-۲-۳-۴	کارکرد زیبایی شناختی قافیه و ردیف
۳۹۸	۴-۱-۷-۴	نوع واک	۳۶۱	۴-۴	فاطمه راکمی
۴۰۱	۵-۱-۷-۴	نوع وزگان قافیه	۳۶۱	۱-۴-۴	قافیه
۴۰۲	۶-۱-۷-۴	قافیه فارسی / عربی	۳۶۱	۱-۱-۴-۴	قافیه متجانس
۴۰۲	۱-۷-۴	قافیه فارسی و عربی	۳۶۱	۲-۱-۴-۴	عیوب قافیه
۴۰۳	۱-۷-۴	ردیف	۳۶۳	۳-۱-۴-۴	قافیه میانی
۴۰۳	۱-۲-۷-۴	انواع ردیف	۳۶۴	۴-۱-۴-۴	واک‌های قافیه
۴۰۵	۲-۲-۷-۴	ردیف‌های مرکب	۳۶۵	۵-۱-۴-۴	انواع قافیه
۴۰۶	۲-۷-۴	ردیف	۳۶۷	۶-۱-۴-۴	قافیه فارسی / عربی
۴۰۶	۲-۲-۷-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی	۳۶۸	۲-۴-۴	ردیف
۴۰۷	۵-۲-۷-۴	ردیف فارسی / عربی	۳۶۸	۱-۲-۴-۴	انواع ردیف
۴۰۸	۶-۲-۷-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی	۳۶۹	۲-۲-۴-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی
۴۰۹	۳-۷-۴	کارکرد زیبایی شناختی قافیه و ردیف	۳۷۱	۳-۲-۴-۴	حاجب
۴۱۰	۸-۴	پرویز بیگی حبیب‌آبادی	۳۷۱	۳-۴-۴	کارکرد زیبایی شناختی قافیه و ردیف
۴۱۰	۱-۸-۴	قافیه	۳۷۲	۵-۴	نصرالله مردانی
۴۱۰	۱-۱-۸-۴	قافیه متجانس	۳۷۲	۱-۵-۴	قافیه
۴۱۱	۲-۱-۸-۴	ذوقافیتین	۳۷۲	۱-۱-۵-۴	قافیه متجانس
۴۱۱	۳-۱-۸-۴	عیوب قافیه	۳۷۳	۲-۱-۵-۴	عیوب قافیه
۴۱۲	۴-۱-۸-۴	قافیه میانی	۳۷۴	۳-۱-۵-۴	رذ القافیه
۴۱۳	۵-۱-۸-۴	واک‌های قافیه	۳۷۴	۴-۱-۵-۴	واک‌های قافیه
۴۱۳	جدول شماره ۳۰		۳۷۵	۵-۱-۵-۴	نوع واژه قافیه
۴۱۵	۵-۱-۸-۴	نوع واژه قافیه	۳۷۷	۶-۱-۵-۴	قافیه فارسی / عربی
۴۱۷	۶-۱-۸-۴	قافیه‌های فارسی - عربی	۳۷۸	۲-۵-۴	ردیف
۴۱۸	۲-۸-۴	ردیف	۳۷۸	۱-۲-۵-۴	انواع ردیف
۴۱۸	۱-۲-۸-۴	انواع ردیف	۳۸۰	۲-۲-۵-۴	ردیف مرکب (ترکیبی)
۴۲۰	۲-۲-۸-۴	ردیف‌های مرکب	۳۸۱	۳-۲-۵-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی

۴۵۹	۴-۲-۱۱-۴	۴۲۱	۳-۲-۸-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی
۴۶۰	۳-۱۱-۴	۴۲۲	۴-۲-۸-۴	ردیف‌های فارسی-عربی
۴۶۱	۱۲-۴	۴۲۳	۵-۲-۸-۴	حاجب
۴۶۱	۱-۱۲-۴	۴۲۳	۳-۸-۴	کارکرد زیبایی‌شناختی قافیه و ردیف
۴۶۱	۱-۱-۱۲-۴	۴۲۴	۹-۴	سید حسن حسینی
۴۶۲	۲-۱-۱۲-۴	۴۲۴	۱-۹-۴	قافیه
۴۶۲	۳-۱-۱۲-۴	۴۲۴	۱-۱-۹-۴	قافیه متجانس
۴۶۲	۴-۱-۱۲-۴	۴۲۵	۲-۱-۹-۴	عیوب قافیه
۴۶۳	۵-۱-۱۲-۴	۴۲۶	۳-۱-۹-۴	رد القافیه
۴۶۵	۶-۱-۱۲-۴	۴۲۶	۴-۱-۹-۴	قافیه میانی
۴۶۶	۷-۱-۱۲-۴	۴۲۷	۱-۹-۴	واک‌های قافیه
۴۶۸	۱۲-۴	۴۳۲	۹-۴	رع و اژه قافیه
۴۶۸	۱-۱۲-۴	۴۳۴	۱-۹-۴	قافیه فارسی / عربی
۴۶۹	۲-۲-۱۲-۴	۴۳۵	۲-۹-۴	ردف
۴۶۹	۳-۲-۱۲-۴	۴۳۵	۱-۲-۹-۴	انواع ردیف
۴۷۰	۴-۲-۱۲-۴	۴۳۶	۲-۲-۹-۴	ردیف‌های ترکیبی
۴۷۱	۳-۱۲-۴	۴۳۸	۳-۲-۹-۴	ردیف از نظر کلمات و جملات
۴۷۲	۱۳-۴	۴۳۹	۴-۲-۹-۴	ردیف فارسی - عربی
۴۷۲	۱-۱۳-۴	۴۴۰	۳-۹-۴	کارکرد زیبایی‌شناختی قافیه و ردیف
۴۷۲	۱-۱-۱۳-۴	۴۴۲	۱۰-۴	احمد عزیزی
۴۷۲	۲-۱-۱۳-۴	۴۴۲	۱-۱۰-۴	قافیه
۴۷۲	۳-۱-۱۳-۴	۴۴۲	۱-۱-۱۰-۴	قافیه متجانس
۴۷۳	۴-۱-۱۳-۴	۴۴۲	۲-۱-۱۰-۴	عیوب قافیه
۴۷۴	۵-۱-۱۳-۴	۴۴۳	۳-۱-۱۰-۴	واک‌های قافیه در شعر احمد عزیزی
۴۷۵	۶-۱-۱۳-۴	۴۴۴	۴-۱-۱۰-۴	انواع واژه قافیه
۴۷۶	۷-۱-۱۳-۴	۴۴۶	۵-۱-۱۰-۴	قافیه فارسی/عربی
۴۷۶	۸-۱-۱۳-۴	۴۴۷	۲-۱۰-۴	ردیف
۴۷۷	۹-۱-۱۳-۴	۴۴۷	۱-۲-۱۰-۴	انواع ردیف
۴۷۸	۱۰-۱-۱۳-۴	۴۵۱	۲-۲-۱۰-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی
۴۷۹	۱۱-۱-۱۳-۴	۴۵۲	۳-۲-۱۰-۴	ردیف فارسی / عربی
۴۷۹	۱۲-۱-۱۳-۴	۴۵۳	۳-۱۰-۴	کارکرد زیبایی‌شناختی قافیه و ردیف
۴۸۵	۱۳-۱-۱۳-۴	۴۵۴	۱۱-۴	قصر امین‌پور
۴۸۸	۱۴-۱-۱۳-۴	۴۵۴	۱-۱۱-۴	قافیه
		۴۵۴	۱-۱-۱۱-۴	قافیه متجانس
		۴۵۴	۲-۱-۱۱-۴	قافیه میانی
		۴۵۴	۳-۱-۱۱-۴	عیوب قافیه
		۴۵۵	۴-۱-۱۱-۴	واک‌های قافیه
		۴۵۷	۵-۱-۱۱-۴	قافیه فارسی / عربی
		۴۵۷	۲-۱۱-۴	ردیف
		۴۵۷	۱-۲-۱۱-۴	انواع ردیف
		۴۵۸	۲-۲-۱۱-۴	ردیف از نظر کوتاهی و بلندی
		۴۵۹	۳-۲-۱۱-۴	حاجب

خدایا! جهان پادشایی تو راست ز ما خدمت آید، خدایی تو راست

(نظامی، ۱۳۸۵: ۹۳۹)

زبان شعر، زبانی است هنری که واژگان در آن به جنبش و تکاپو درمی آیند و حالتی رستاخیزگونه دارند. کلمات در زبان عام، کلیشه و تکراری اند؛ اما در زبان شعر، هنجارگریز و قاعده افزا می شوند. این رستاخیز و هنجارشکنی را زبان هنری می نامند. به دیگر عبارت، زبان هنری، زبانی است که عرصه و جلوه گاه و تعارف آن در هر خودنمایی می کند.

یکی از ابعاد نوپای شعر، شعر انقلاب، دفاع مقدس است. «شعر انقلاب شعر زر و زور نیست؛ شعر احساسات سطحی و متوسل به رزوه و آه آل حقیر بشری نیست؛ زبان یک ملت و شرح حال یک امت است. انعکاسی از روح بزرگ، بامعنای است که یکپارچه در جهت هدفها و آرمانهای اسمی و انسانی گام برداشته و فداکارانه کرد است. شعر هدفدار و سازنده مردمی است. شعر دربار و میخانه ها و عشرتکده ها نیست، شعر محض عطف، جهاد و سیاست و انقلاب و جهان نگری است، شعری خدایی است» (جوادی نیا، ۱۳۷۷: ۵۵)

شعر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، شعری است که حماسه، غنا، عدل، تعلیم را در قالبی آهنگین و موزین، به منصه ظهور گذاشته است. این اشعار با آهنگی ملایم و زیاده، حماسی و مطمئن، حوادث عرصه انقلاب و جنگ را در ترازوی موزون موسیقی به صورتی دلنشین و مؤثر نشان می دهد و موجب تأثیرگذاری در عواطف، ترغیب و تشویق مخاطب می شود. شاعران این عرصه از گونه های مختلف شعری در نشان دادن تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بهره برده و به رشادت و دلاوری مردان عرصه جنگ و شهادت، سوگ لاله های پرپر شده، ظلم ستیزی، احساسات مردم، فرهنگ شهید و شهادت، در زمینه ای آهنگین و زیبا پرداخته اند. ادبیات انقلاب و دفاع مقدس، ادبیاتی است نوپا با عنوان ادبیات مقاومت و پایداری که نقش به سزایی در نشان دادن آیین واقعی و تمام نمای حوادث داشته است.

شعر حوزه انقلاب و دفاع مقدس، نمونه بارز ادبیات پایداری است و همچون ذات اصلی شعر، دارای دو عنصر اصلی تخیل و موسیقی است. گویا شعر را پرنده‌ای نامیده‌اند که با دو بال موسیقی و تخیل به پرواز درآمده و چنان‌که یکی از دو نباشد، شعر پروازی کمال‌گونه نخواهد داشت؛ اما در شعر انقلاب و دفاع مقدس این دو عنصر، بارنگ و جلای ویژه‌ای خودنمایی می‌کنند.

شعر و موسیقی، با یکدیگر عجین و گره خورده‌اند. شعر بدون موسیقی بی‌روح و بی‌تأثیر می‌شود. برعکس، شعر آهنگین و مخیل، ماندگاری و تأثیرگذاری مضاعفی دارد. شعر انقلاب و جنگ از این مقوله مستثنا نیست. شعری است دارای فرم و محتوایی موسیقایی که بعضاً سال‌ها و سال‌ها در ذهن خواننده ماند. نمونه بارز این گونه اشعار، شعر «یاران چه غریبانه» از پرویز بیگی حبیب‌آبادی است. این شعر ۱۰۱ از گذشت سال‌های متمادی، همچنان زنده‌کننده عرصه جنگ و شهادت است. تردیدی نیست که از مهم‌ترین دلایل زنده ماندن شعر جنگ و انقلاب در گرو موسیقی، تناسب و هماهنگی است. تناسب لفظی بر محور تناسب معنایی، علاوه بر تحریک روحیه عاطفی مردم این سرزمین، در جاودانگی پایایی این نظام تأثیرگذار است. شاعران جنگ و انقلاب، سهم عظیمی در رواج و ماندگاری موسیقی شعر دارند.

این کتاب نیز، به بررسی و تحلیل موسیقی در چهار حوزه بیرونی، معنوی، درونی و کناری پرداخته است. ابتدای کار به گزینی و بررسی اشعار انجام گرفت و سپس کار به تحلیل رسید. کار تحلیلی و نقادی را کمتر افرادی انجام داده‌اند. در این حوزه نیز یک‌دو تن چون استاد شفیعی کدکنی، تقی پورنامداریان و ... فقط به بررسی پرداخته و از تحلیل برانده‌اند.

تمام این مراحل با توکل، تمتع از کتب و اندیشه استاد زنجرم (دکتر سید محمد علوی مقدم، احمد محسنی و...) هموار شد و کار به انجام رسید. هرگز نرهون دست‌مایه افرادی چرب‌دست و عالم است که همچون آب حیاتی در ظلمات، همه چیز را در سیاه واقعی خود به اعتلا و سرانجام می‌رسانند.

همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس! که دراز است ره مقصد و من نوسفر

(حافظ شیرازی، ۱۳۸۸: ۴۴۴)

علی اربابی

تیر ماه ۱۳۹۷